

Vēja elektrostaciju izbūves Tārgales un Popes pagastā, Ventspils novadā ietekmes uz vidi novērtējuma atkārtotās sākotnējās sabiedriskās apspriešanas

Protokols

Vieta: Neklātienes formā (attālināti)
Laiks: 2021. gada 23. februāris līdz 16. marts.

Sākotnējā sabiedriskā apspriešana

Sākotnējā sabiedriskā apspriešana tika organizēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību". Tā notika neklātienes formā no 23. februāra līdz 16. martam. **Atkārtota sākotnējā sabiedriskā apspriešana** tiek veikta, lai informētu sabiedrību par vēja elektrostaciju novietojuma izmaiņām, kas veiktas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 16.10.2020. grozījumiem, kur tika mainīts 163. punkta 2. apakšpunkts, nosakot, ka VES drīkst atrasties 800 m attālumā no dzīvojamām un publiskām ēkām iepriekšējo 500 m vietā.

Paziņojums par atkārtotu sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikrakstā "Ventas balss" Nr. 29 2021. gada 23. februārī. Individuāli tika infomēti nekustamo īpašumu īpašnieki, kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju, Dabas aizsardzības pārvalde un Latvijas Valsts ceļi.

23. februārī elektroniski paziņojumi tika publicēti Ventspils novada domes mājaslapā <http://ventspilsnovads.lv/aktualitates/pazinojums-par-veja-elektrostaciju-izbuves-sabiedrisko-apspriesanu/>, SIA "Vides eksperti" mājaslapā <https://videseksperti.lv/pazinojums-par-veja-elektrostaciju-izbuves-targales-un-popes-pagasta-ventspils-novada-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-sakotnejo-sabiedrisko-apspriesanu-2/#more-1640> un Vides pārraudzības valsts biroja mājaslapā <http://www.vpvb.gov.lv/lv/?id=2240>.

Sabiedrības un institūciju jautājumi un priekšlikumi

Laika posmā no 23.februāra līdz 16. martam tika saņemtas trīs vēstules ar vairākiem jautājumiem un komentāriem, kuri tiks ņemti vērā sagatavojot paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu:

SIA "Ventspils Wind" plānotā vēja parka ģeneratori atradīsies vien dažus kilometrus no Ventspils un 250 metrus augstās turbīnas būs redzamas no jebkuras pilsētas vietas. Vai tiks izvērtēta ietekme arī uz Ventspils pilsētu un tās iedzīvotājiem?

Ja Ventspils tiks apbūvēta ar vēja ģeneratoriem, tas samazinās tūristu plūsmu uz Ventspili. Visvairāk tie varētu ietekmēt piepilsētā (Tārgales un Popes apkaimē), Pārventā un Staldzenē izveidoto naktsmītņu darbību, tādā veidā negatīvi ietekmējot tūrisma uzņēmējdarbību arī visā Ventspils pilsētā. Vai tiek izvērtēta vēja ģeneratoru parka ietekme uz tūrisma jomu Ventspilī?

Kādēļ izvēlētas konkrētās vietas un vai vietu izvēlei nebija alternatīvas degradētajās vai rūpnieciskajās zonās, piemēram bijušo darbnīcu teritorijās, kur ir daudz graustu, teritorijas ir potenciāli piesārņotas un vēsturiski notikusi ražošana un blakus neatrodas dzīvojamās mājas, kā arī netiktu bojāta kopējā ainava un būtu mazāks risks radīt konflikta situāciju starp iedzīvotājiem un vēja parku attīstītājiem;

SIA "Vides eksperti" mājas lapā ir pieejams vispārīgs apraksts, bet nav pilnais IVN iesniegums, kur būtu izvērtēts troksnis, vibrācijas, plūdi, avāriju seku novēršanas plāni u.c.

Jūsu aprakstā minēts, ka rotora diametrs būs 200 m, torņa augstums 250 m, kas būtība sasniedz augšceltnes statusu un neatbilstošas darbības rezultātā var radīt nopietnas avārijas sekas blakus īpašumiem un cilvēku veselībā. Kā šie torņi tiks norobežoti un kādi būs veicamie pasākumi, lai nenotiktu avārijas;

250 m augstumā izbūvētas būves noteikti mainīs kopējo ainavu, kas mainīs arī tuvumā esošajiem nekustamajiem īpašumiem zemes vērtību. Vai šāda veida novērtējums ir veikts un kā tiks ietkmētas blakus nekustamo īpašumu vērtības;

Ventspils novads ir ļoti skaista vieta Latvijā tieši dēļ neurbanizētās vides, kur pēc LVĢMC datiem redzams, ka ir maz potenciāli piesārņoto vietu un tikai viena piesārņotā vieta (Vēdē, Popes pagastā, Ventspils novadā), lūdzu sniegt skaidrojumu vai šīs vietas pēc darbības veikšanas arī nekļūs par potenciāli piesārņotām vai piesārņotām vietām;

Vēja ģeneratoru darbības laikā noteikti tiks veiktas apkopes. Lūdzu sniegt skaidrojumu kādi atkritumi veidosies apkopju laikā un kas tos apsaimniekos (vēja turbīnu lāpstiņas, dažādas smērvielas u.c.). Papildus kādā veidā tiks pārstrādātas un kur tiks pārstrādātas pašas vēja ģeneratoru lāpstiņas.

Kādā apjomā ir izvērtēta SIA „Ventspils Wind” vēja parka ietekme uz vidi, ņemot vērā, ka turpat atrodas arī vēja parks „Platene”, kā arī turpat tuvumā būvatļaujas jau ir izsniegtas vēl trīs vēja parku izbūvei – „Dienvidparks”, „Ziemeļvējš” un „Grīvas”, kuros plānots uzbūvēt vairākus desmitus vēja turbīnu. Vai ir izvērtēta visu šo vēja parku summārā ietekme uz vidi un uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti? Ja summārā ietekme nav vērtēta, ierosinām to veikt.

Plānotā SIA „Ventspils Wind” vēja parka teritorijas tiešā tuvumā atrodas Ventspils pilsētas PSIA „Ūdeka” galvenā (vienīgā!) dzeramā ūdens ieguves vieta „Ogsils” ar 11 ūdens apgādes urbumiem (60–70 m dziļi). Vai IVN ir izvērtēta plānoto 250 m augsto vēja elektrostacijas pamatu izbūves ietekme uz šiem ūdens apgādes urbumiem, ņemot vērā, ka atsevišķi VES atradīsies tikai dažu simtu metru attālumā no tiem. Un ņemot vērā, ka VES izbūve notiek blakus Platenes purvam – kūdraina teritorija ar zemu grunts virsējās kārtas nestspēju, tad VES pamatu izbūve visticamāk tiks izmantoti pāļi, kuru iebūves dziļums var pārsniegt vairākus desmitus metru. Ja ietekme uz urbumiem nav vērtēta, ierosinām to veikt.

Vai pēc vēja parka ekspluatācijas beigām, kompānijai „Ventspils Wind” būs pienākums demontēt betona pamatus, kas tiks izbūvēti zem vēja turbīnām? Ja nē, tad kam būs pienākums šos pamatus novākt? Vai tiks vērtēta šo pamatu ietekme uz vidi, ja nevienam nebūs pienākuma tos novākt un tie paliks vidē uz mūžīgiem laikiem?

Kādā veidā un kur paredzēts utilizēt rotorus un turbīnu balstus pēc to ekspluatācijas beigām?

Vai tiek ņemti vērā pasaulē veiktie pētījumi par vēja parku negatīvo ietekmi uz cilvēku garīgo un fizisko veselību?

Vai tiek ņemti vērā pasaulē veiktie pētījumi par vēja parku negatīvo ietekmi uz dzīvniekiem, kuriem vēja parku tuvumā vairākkārt paaugstinās kortizola līmenis, kas rada stresu, pasliktina imūno stāvokli un reproduktīvo funkciju?

Sešus vēja parka ģeneratorus plānots izbūvēt dabas lieguma „Platenes purvs” (kas ir Natura 2000 teritorija) tiešā tuvumā. Kā vēja ģeneratoru radītais troksnis, vibrācijas, zemo frekvenču skaņas, infraskaņa un mirgojošās gaismas ietekmēs dabas liegumā dzīvojošos Eiropas Savienības aizsargājamo zidītāju, putnu un kukaiņu sugas, to skaitā – ziemeļu sikspārņus, divkrāsainos sikspārņus, vilkus, lūšus, rubeņus, mežzirbes, niedru lījas, dzērves, brūnās čakstes un citus. Kā tiks nodrošināts, ka šie dzīvnieki un putni nepametīs savas mītnes, bet sikspārīņi drošā nāvē nelidos uz mirgojošām turbīnām, kā tie mēdz darīt. Jāpiezīmē, ka dabas lieguma „Platenes purvs”. Dabas aizsardzības plānā norādīts, ka jau šobrīd nozīmīgs traucējuma faktors Platenes purva putniem ir troksnis no tuvumā esošajām Platenes vēja elektrostacijām. Turklāt Platenē ir fiksēts ar rotoru notriekts retais un aizsargājamais putns – mazais ērglis. Iebilstam VES izvietojumam tieši blakus dabas lieguma „Platenes purvs” teritorijai, jo tādā gadījumā purvs ar turbīnām tiks ieskausts no visām pusēm. Platenes purvs nevar tikt izolēts, šo izolāciju no apkārtējās teritorijas un trokšņu negatīvo ietekmi nav iespējams nekādā veidā kompensēt vai samazināt.

Vai ir aptaujāti iedzīvotāji, kuri dzīvo turpat blakus esošā Platenes vēja parka apkārtnē, lai noskaidrotu, kā viņu dzīves kvalitāti ietekmē šī vēja parka tuvums, kas ļautu precīzi izprast arī jaunā vēja parka ietekmi uz iedzīvotājiem un viņu mentālo veselību? Ja nav aptaujāti, ierosinām to izdarīt.

Vai ir izvērtēta vēja parka ietekme uz uzņēmējdarbības vidi viesmīlības un tūrisma jomā? Vai ir apzināts cik tūristu naktsmītnes un viesu nami ir izveidoti šajā reģionā - vismaz piecu kilometru tālā apkārtnē - un vai ir noskaidrots šo naktsmītnu īpašnieku viedoklis vai viņu viesi vēlētos uzturēties vietās no kurām redzami vēja generatori? Ja šāds izvērtējums nav veikts, ierosinām to veikt.

Cik papildus darba vietas tiks radītas Ventspils novada iedzīvotājiem (neskaitot dažus mēnešus ilgo būvniecības procesu) pēc būvdarbu pabeigšanas?

Kāds būs prognozējamais finansiālais piensums Ventspils novada budžetam? Kāds no VES parka būs ilgtermiņa ekonomiskais ieguvums Ventspils novadam un Ventspils pilsētai?

Vai SIA „Ventpils Wind” apliecina, ka elektroenerģijas ražošanas procesā netiks izmantots OIK vai cita veida subsīdijas no valsts budžeta, par kurām nāktos papildus maksāt katram valsts iedzīvotājam?

Cik lielā mērā ir izvērtēta vēja parka ietekme uz ainavu, ja ņem vērā, ka Ventspils novada dabas ainavas tiks pārvērstas par industriālām teritorijām?

MK noteikumi Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” punktā 163.2. noteiktais attālums ir vismaz 800 m no dzīvojamām ēkām. Savukārt projekta virzītājs savā plānotās darbības teritorijas shēmā vienu no plānotajiem VES ir paredzējis uzstādīt aptuveni 100 m (!) attālumā no dzīvojamās ēkas „Tilgaļi”. Kāds ir skaidrojums šo MK noteikumu pārkāpumam?

Vai ir aprēķināts, cik dziļiem ir jābūt VES pamatiem? Vai ir veikti grunts pētījumi un kādi ir secinājumi?

Cik gadus projekts paredz ekspluatēt uzbūvētās VES?

Kas būs šo VES saražotās elektroenerģijas patērētāji? Vai saražotā elektroenerģija 100% apmērā paliks Latvijas patērētāju vajadzībām?

Vai Eiropā ir kādi uzskatāmi piemēri, kur pāris kilometru attālumā no pilsētas ir uzbūvēti vēja parki ar līdzvērtīga augstuma vēja turbīnām? Lūgums ar pētījumiem un konkrētiem piemēriem pamatot, ka pilsētai tik tuvu esoši vēja parki neietekmē pilsētvidi un pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Ja tādi piemēri un pētījumi nav meklēti un vērtēti, ierosinām to izdarīt.

Kāpēc informācija par šo sabiedrisko apspriešanu un pašu projektu netika izvietota Popes pagastā, kura iedzīvotājus tas vistiešākajā veidā skar un ietekmē?

Tika saņemta arī Dabas aizsardzības pārvaldes vēstule, kurā tā pēc iepazīšanās ar iesniegto informāciju neizvirza papildu priekšlikumus IVN izstrādē SIA “Ventspils Wind” plānotajām izmaiņām.

Informatīva vēstule par plānotajām izmaiņām tika nosūtīta arī VSIA “Latvijas Valsts ceļi”.

Protokolu sagatavoja: I. Pavasars (SIA “Vides eksperti”)

17.03.2021

